Zalakaros Kistérség Többcélú Társulás

SZOCIÁLIS ALAPELLÁTÓ SZOLGÁLAT

Házi segítségnyújtás
8749 Zalakaros, Zrínyi u. 2.
Telefon: 06-30/461-68-44
e-mail: zalakaros.hazi@gmail.com

Ikt.sz: 9 / 2017 / HG

Tárgy: Beszámoló a házi segítségnyújtás 2017 évi munkájáról

Zalakaros Város Önkormányzata
Zalakaros
Gyógyfürdő tér 1.
8749

2017 -11- 23
105245 G.H
01-24/2017-5

Tisztelt Polgármester Úr!
Tisztelt Jegyző Asszony!
Tisztelt Képviselőtestület!

2017. évi házi segítségnyújtás beszámoló



„Ebben az életben nem tehetünk nagy dolgokat, csak kis dolgokat tehetünk nagy szeretettel."

Teréz Anya

Intézmény felépítése

Intézmény megnevezése: Zalakaros Kistérség Többcélú Társulás Szociális Alapellátó Szolgálat
Intézmény telephelye: 8749 Zalakaros, Zrínyi u. 2. tel.: 06-30/461-6844 zalakaros.hazi@gmail.com
Az intézményhez tartozó települések:

- **Társulás települései házi segítségnyújtásban:** Pat, Zalaújlak, Zalakaros, Zalamerenye, Zalaszabar, Orosztony, Kerecseny, Kilimán, Gelse, Balatonmagyaród, Kisrécse, Zalasárszeg,
- **Társuláson kívüli települések házi segítségnyújtásban:** Csapi, Garabonc, Nagyrada, Gelsesziget

Ellátott feladatok:
Szociális Alapellátó Szolgálat összevont feladatellátása 2016.12.31.-től megszűnt, az ellátott faladat 2017.01.01.-től kizárólag ***házi segítségnyújtás*** szolgáltatás

Működési engedélyben meghatározott ellátotti létszám, személyi gondozásra befogadott létszám:

- 2017. 05. 15.-tól: 150 fő

Intézményvezető: Bátor Mónika
Zalakaros település házi gondozónői: Barna Magdolna, Györffy Krisztina Edina; Dr. Árvay Tiborné
Elérhetőségeik: 06-20/321-70-48; 06-30/252-03-82; 06-30/6362-05-04

A Szolgálat házi gondozónői: Barna Magdolna, Dr. Árvai Tiborné, Györffy Krisztina Edina, Soós Tihamérné, Horváth Gyuláné, Bonczföldi Józsefné, Boldizsár Józsefné, Domina Zsuzsánna, Tóth Györgyné, Takács Attiláné

2017.01.01-től a jogszabályi változásoknak megfelelően az intézmény Szolgálatként működik.
A Szolgálat fő irányelvei intézményünkben a **100%-os szakképzettség megtartása** és a **jogszabályi változásoknak megfelelő munkavégzés.**
2017. 01. 01-től megbízott intézményvezetőként Némethné Mohari Helga felelt a Szolgálat működéséért egészen 2017. 06. 30–ig, ekkor munkaviszonya megszűnt. Helyét Csönge Jusztina vette át megbízott intézményvezetőként. Bátor Mónika 2017.10.01.-től lett a szolgálat intézményvezetője.

Szoldatics Mónika gyermekvállalás okán inaktív státuszban került, feladatait határozott idejű szerződéssel Dr. Árvai Tiborné szakképzett gondozónő látja el.
2017.01.01-én a házi segítségnyújtásban az ellátási területhez csatlakozott Balatonmagyaród település 5 fő ellátottal és 1 fő dolgozóval. Takács Attiláné 4 órás munkaviszonyban, Korábban 6 órában foglalkoztatott Bonczföldi Józsefné 2017.01.17.-től 8 órás munkaviszonyban folytatta munkáját Szolgálatunknál.

Kistérségben tevékenykedő gondozónőkkel a kapcsolatot a településeken a szolgálati gépkocsi segítségével, illetve telefonon tudjuk felvenni. Minden településen elérhető Polgármesteri Hivatal, háziorvos, amely a gondozók munkáját is könnyíti.

A Kistérség apró falvas település-szerkezete, a települések eltérő infrastrukturális jellemzői, a lakosság kor szerinti megoszlása, az intézmény működésére és a szolgáltatások megszervezésére jelentős hatást gyakorolnak. Az ellátottak kor szerinti megoszlását a következő grafikon mutatja:

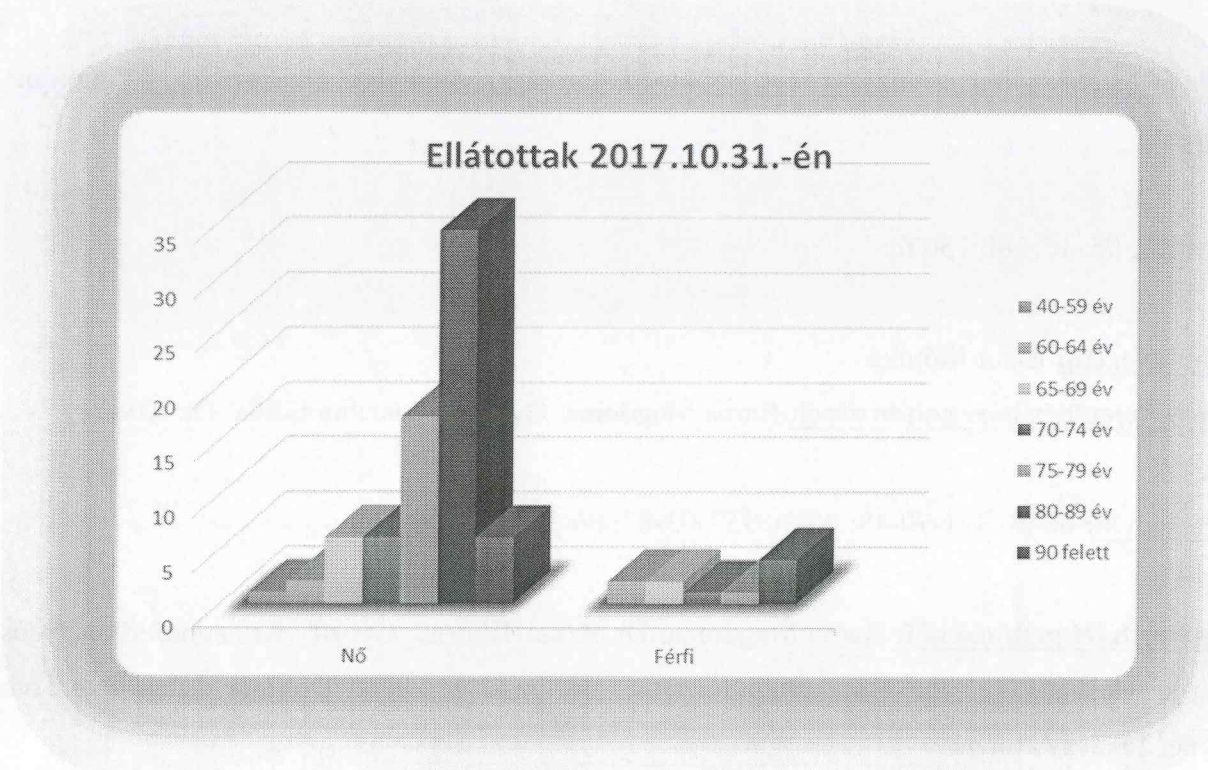

A házi gondozás célja és feladata az ellátást igénylő ember szükségleteihez igazodó segítségnyújtás.

Intézményünk szakmai munkáját a szociális igazgatásról és szociális ellátásról szóló 1993. évi III. törvény, és annak számos módosítása, valamint a végrehajtási rendeletekben megjelent egységes irányvonal szerint rendezte a törvényhozás, településnagyság-szerint meghatározva az egységes

ellátási formák létrehozásának, illetve fenntartásának kötelezettségét.

Az I/2000. SzCsM rendelet meghatározza az ellátási formák szakmai, személyi és tárgyi feltételeit. A személyes gondoskodást nyújtó ellátások biztosítása kötelező feladata az önkormányzatnak, míg igénybevétele önkéntes. A fenntartó az alapító okiratban meghatározza az ellátandó szolgáltatások körét, kereteit.

Az öregedés problémája, a nyugdíjasok számának növekedése komoly feladat elé állítja az ellátórendszert, és az önkormányzatot is. Ezen időskorúak mentálisan is sérülnek, nehezen tudják feldolgozni, hogy idős korukra támasz nélkül maradtak. Intézményünk próbálja a támasz szerepét betöltetni életükben. Az országos és a nemzetközi tendenciákhoz hasonlóan térségünkben is jellemző a nők hosszabb életkora. Ellátottjaink körében is a női nem a meghatározó, ahogy a következő ábra is mutatja:

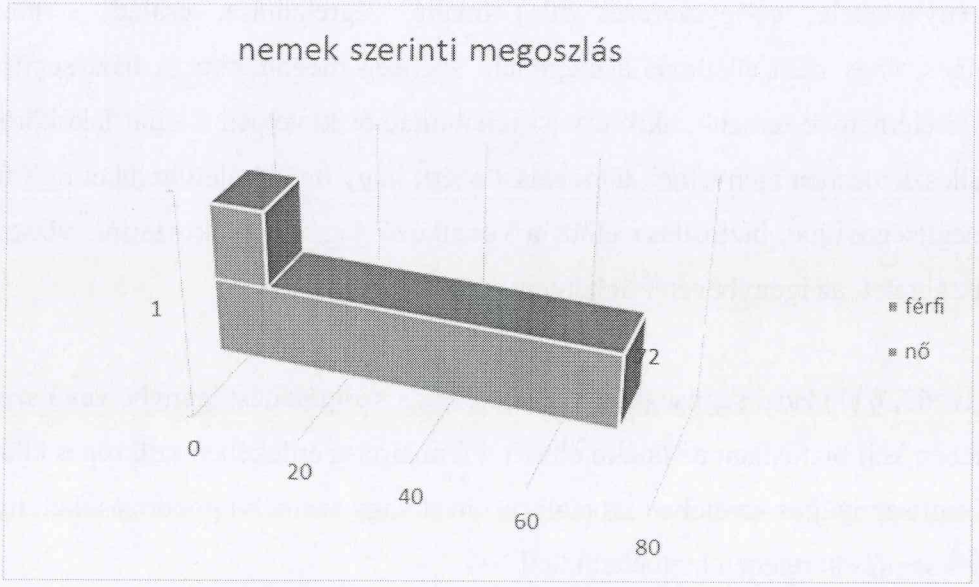

A Szociális Alapellátó Szolgálat, Zalakaros Kistérség Többcélú Társulása keretén belül 2009 óta működteti a házi segítségnyújtást. A szolgáltatás iránt érdeklődő települések száma a Szolgálat fennállása alatt folyamatosan bővült, ezzel is jelezve a társadalom felé, hogy egyre nagyobb szükség van az idősek segítésére, támogatására. Jelenleg a Kistérségben az ellátási területünkhöz tartozó települések közül Zalaújlakon, Paton, Kilimánban, Zalamerenyén nincs ellátottunk. Két település nem tartozik a Kistérséghez, ahol szintén nem vesznek igénybe ellátást, (Csapi, és Gelsesziget), velük feladat-ellátási szerződése van a Szolgálatnak. Jelenleg ugyan nincsenek ellátottjaink ezeken a településeken, azonban az önkormányzatok azzal, hogy Szolgálatunkat választották a későbbi szükségletek kielégítésére, fontos bizalmi alapot jeleztek felénk.

Az igénybevevők száma az ellátott településeken folyamatosan nő. 2017 év végére az ellátásukat végző gondozók száma is kevésnek bizonyulhat. Létszámuk növelésére irányuló előterjesztése megtörtént.

Az intézmény által biztosított szolgáltatás célja:

- az ellátási területen élők hozzájussanak az életüket könnyebbé tevő információkhoz, valamint az alapvető emberi szükségletekhez: ételhez, tisztálkodási és mosási lehetőséghez, közösségi élethez, mentális segítségnyújtáshoz
- figyelemmel kísérjük a községekben jelentkező szociális és egészségügyi területet érintő igényeket, problémákat
- szeretnénk, ha az érintett települések lakói a számukra legkedvezőbb (az igényeiket leginkább követő) ellátásokhoz hozzáférnének, lehetőleg a lakóhelyükön.

A házi segítségnyújtást azok vehetik igénybe, akiknek problémát jelent a mindennapos élettevékenységek (bevásárlás, főzés, tisztálkodás, mosás, takarítás, egészségügyi alap- és szakellátás igénybevétele, gyógyszerezés stb.) önálló végrehajtása, családi - hozzátartozói kapcsolatuk nincs, vagy nem alkalmas a megfelelő segítség megadására. A házi segítségnyújtást azok számára is elérhetővé tesszük, akik orvosi rehabilitációt követően a saját lakókörnyezetükbe történő visszailleszkedésben igényelnek támogatást azért, hogy önálló életvitelüket újra fenn tudják tartani. Házi segítségnyújtás biztosítása előtt, a vonatkozó jogszabályok szerint, vizsgálni kell a gondozási szükségletet, az igénybevétel önkéntes.

1993. évi III. tv. 63. § (1) Házi segítségnyújtás keretében a szolgáltatást igénybe vevő személy saját lakókörnyezetében kell biztosítani az önálló életvitel fenntartása érdekében szükséges ellátást.

(2) A házi segítségnyújtás keretében szociális segítést vagy személyi gondozást kell nyújtani.

(3) Szociális segítés keretében biztosítani kell

a) a lakókörnyezeti higiénia megtartásában való közreműködést,

b) a háztartási tevékenységben való közreműködést,

c) a veszélyhelyzetek kialakulásának megelőzésében és a kialakult veszélyhelyzet elhárításában történő segítségnyújtást,

d) szükség esetén a bentlakásos szociális intézménybe történő beköltözés segítését.

(4) Személyi gondozás keretében biztosítani kell

a) az ellátást igénybe vevővel a segítő kapcsolat kialakítását és fenntartását,

b) a gondozási és ápolási feladatok elvégzését,

c) a (3) bekezdés szerinti feladatokat.

Gondozásba vétel:

A házi segítségnyújtás csak meghatározott **gondozási szükséglet** fennállása esetén nyújtható. A 2017. 02. 18.-tól megújult gondozási szükséglet vizsgálat értelmében a segítségnyújtás adható formája két féle módon valósulhat meg, ezek: személyi gondozás és/vagy szociális segítés.

A gondozásba vétel Szolgálatunknál kérelem benyújtásával indul. Ezután elkészül a szükségletfelmérés, utána kerül felvételre az ellátott, határozatlan időre, megállapodással, illetve nyilatkozatok kitöltése mellett. Az 1/2000. (II. 7.) SzCsM rendelet módosítása következtében az egyéni gondozási terv készítését 2017.02.06. naptól hatályon kívül helyezte a jogalkotó.

A gondozónők szakmai munkáját az intézményvezető koordinálja, és ellenőrzi. A gondozónők a napi gondozási folyamatokról **tevékenységnaplót** vezetnek, melybe minden olyan tevékenység bekerül, melyet a gondozó munka idejében a gondozott mellett, a gondozott érdekében, vagy a gondozottal együtt végez. Munkahelyükről való távollétük (szabadság, táppénz) ideje alatt a helyettesítést társadalmi gondozó végzi 3000.- Ft-os napi díjazásért.

Házi gondozás alakulása az év folyamán 2017.10.31-ig:

Új igénybevevő: 25 fő
Megszűnt: 32 fő
Igénybe vevő: 115 ellátott
Jellenleg ellátásban részesül: 81 fő
Kizáró gondnokság alatt álló ellátott: 2 fő
Korlátozó gondnokság alatt álló ellátott: 1 fő

Az alábbi táblázat tartalmazza településre lebontva a 2017 évi lakosságszámot, és az igénybevétel statisztikáját. A házi segítségnyújtás igénybevevőinek létszámánál a jelenlegi (2017. 11. 01.) adatokat vettük figyelembe.

Sorszám	Település	Lakosság száma (fő) 2017. 10.31.	Házi segítésnyújtást igénybevevők száma (fő)	Megszűnt fő (Kérelemre vagy exit)	Új igénybevevő, (fő)
1.	Csapi	172	0	0	0
2.	Garabonc	711	18	4	2
3.	Gelse	1078	13	3	4
4.	Kerecseny	265	9	5	1
5.	Kilimán	231	1	1	1
6.	Nagyrada	505	11	1	1
7.	Orosztony	73	14	5	0
8.	Zalakaros	2458	28	6	8
9.	Zalamerenye	189	0	0	0
10.	Zalaújlak	105	0	0	0
11.	Pat	200	0	0	0
12.	Zalaszabar	578	15	6	2
13.	Gelsesziget	264	0	0	0
14.	Batonmagyaród	493	6	1	6
15.	Kisrécse	199	0	0	0
16.	Zalasárszeg	120	0	0	0
	Összesen:	**7833**	**115**	**32**	**25**

Munkafolyamatok:

A napi ellátandó feladatok mellett fürdetünk, gyógyszerezünk, hivatalos ügyeket intézünk.

Szakellátásra időpontot egyeztetünk a szakrendeléseken, a szállításhoz betegszállítót rendelünk és az ellátottat a szállításra előkészítjük. Több alkalommal kellett orvost, illetve mentőt hívnunk közvetlen életveszély elhárítása végett. Előfordult, hogy hétvégén ügyeletet kellett hívni, ebben az esetben az ellátott lakásán maradunk addig, amíg az orvos és/vagy a mentő meg nem érkezik.

Feladatunk része a hozzátartozókkal való kapcsolattartás és szükség esetén az értesítésük is.

Térítési díj:

A házi segítségnyújtás intézményi, illetve személyi térítési díjairól (óradíjairól) a társulás képviselőtestülete rendeletben (térítési díj rendeletben) dönt.

Térítési díj = szolgáltatási önköltség (Szt. 115. § (9)) - állami hozzájárulás különbözete.

Személyi térítési díj

A személyi térítési díjat minden igénybevevő személyre, és minden igénybevett szolgáltatásra meg kell állapítani. A térítési díj meghatározása Zalakaros Kistérség Többcélú Társulásának helyi rendelete alapján történik. A térítési díjat minden hónap 10. napjáig, - készpénzfizetési számla ellenében – kell beszedni. (2017.03.31-ig 180,- Ft/ óra, 2017.04.01-től **200.- Ft/óra**)

Személyi feltételek:

1 fő intézményvezető	*szociális munka diploma*
10 fő gondozó-ápoló	*szociális gondozó-ápoló*

A személyi feltételek felülvizsgálata, a gondozói státuszok bővítése a Zalakaros Kistérség Többcélú Társulása, társulási tanácsa előtt, mint előterjesztés szerepel.

Képzések, tanfolyamok: (9/2000. (VIII. 4.) SzCsM rendelet)

A személyes gondoskodást végző személyek - az ellátásban részesülő személyekkel közvetlenül foglalkozó dolgozók - folyamatos szakmai továbbképzésben kötelesek részt venni.

Az idei évben a szolgálat dolgozói közül senki nem vett részt képzésen.

A Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság ez évben megkezdte a továbbképzési, nyilvántartási rendszer átdolgozását. Ennek megfelelően egységes online regisztrációs rendszer került kialakításra, a dolgozók regisztrációja megtörtént. Az intézményvezető feladata figyelemmel kísérni a megpályázható képzéseket, gondoskodni a dolgozók jelentkezéséről, és megszervezni a képzés időtartama alatt a helyettesítést.

Tárgyi feltételek: (1/2000. (1.7.) 4.§.

" A személyes gondoskodást nyújtó intézményt úgy kell kialakítani, hogy

a) az tömegközlekedési eszközzel könnyen megközelíthető legyen,

b) épületeinek építészeti megoldásai tegyék lehetővé az akadálymentes közlekedést,

c) bútorzata és berendezési, felszerelési tárgyai, az életvitelhez szükséges körülmények feleljenek meg az ellátottak életkori sajátosságainak, egészségi és mozgásállapotának..."

Az intézmény működéséhez szükséges tárgyi feltételek biztosítottak, az akadályment

Egészségügyi ellátás:

Az egészségügyi ellátás célja a szociális gondoskodás területén elsősorban az egészség megtartásához (visszaállításához) szükséges életfeltételek biztosítása, melynek eszközei:

- gyógyító - megelőző tevékenység (prevenció, rehabilitáció)
- higiénés tevékenység (személyi, környezeti, élelmezés)

A háziorvossal napi kapcsolatban állunk, az év során is több alkalommal kellett hívni az ellátott lakására különféle rosszullétek miatt. Az egészségügyi ellátás keretében az intézmény gondoskodik a gyógyuláshoz szükséges gyógyszerekhez való hozzájutásról (felíratjuk és kiváltjuk a gyógyszereket). Lehetőség van folyamatos vérnyomásmérésre, melyet az ellátottak rendszeresen igénybe is vesznek. Ehhez a gondozónőknek vérnyomásmérőt, tisztálkodás segítéséhez, higiéniai feladatok ellátásához egyszer használatos gumikesztyűt és fertőtlenítőszert biztosítunk.
A Nagykanizsai Kórház szociális munkásaival kórházi tartózkodás esetén napi kapcsolatban állunk.

Mentálhigiénés munka:

A mentálhigiénés gondozás célja: az idős, beteg embernél az egyéni bánásmód eszközeivel olyan lelki egyensúly megteremtése, mellyel képessé válik a megváltozott körülményekhez való alkalmazkodásra. Az intézmény a mentálhigiénés ellátás keretében biztosítja az egyéni és csoportos beszélgetéseket a konfliktushelyzetek kialakulásának megelőzése érdekében, az ellátottak családi és társadalmi kapcsolatai fenntartásának feltételeit.
Célunk és feladatunk az izoláció, a magány felismerése, leküzdése, a kóros öregségtudat kialakulásának megelőzése. Ezek kialakulása függ az alapszemélyiségtől, a testi-lelki folyamatok minőségétől, súlyosságától, a környezeti tényezőktől, a családi állapottól. Fokozott izolációs veszélynek vannak kitéve az idősek, a gyógyíthatatlan betegek - esetleg mozgáskorlátozottak - a társ elvesztése során magányossá vált emberek.
A Zalakarosi Család és Gyermekjóléti Szolgálattal együttműködve a térségben élő, szociálisan és anyagilag nehéz helyzetben levő időseknek is juttatunk adományokat a gondozónők segítségével..

Nyilvántartások:

A gondozók napi munkájukról tevékenységnaplót vezetnek, munkájukról rendszeresen beszámolnak, kórházba kerüléskor azonnal tájékoztatják a vezető gondozót, ilyenkor megtörténik a KENYSZI rendszerben a „nem igénybevétel" jelölése, ami fontos a normatíva igénylés szempontjából.
A gondozónők a naplókat az ellátottakkal minden egyes alkalommal aláíratják, így igazolva az elvégzett munkát.
Napi nyilvántartás:

- Gondozási napok nyilvántartása (vezető gondozó részéről: KENYSZI)
- Tevékenységnapló napi vezetése

Minden ellátott rögzítésre kerül sorszámozott és hitelesített nyilvántartásban. Minden nyilvántartott ellátottnak külön nyilvántartási számmal ellátott felvételi mappája van.
A megszűntetéseket, nyilvántartásból történő törléseket az intézményvezető dokumentálja.

Az intézmény napi nyitva tartása:

Az intézményt bárki látogathatja munkaidőben. A személyes gondoskodást nyújtó intézményben foglalkoztatott személy feladatait az intézmény szervezeti és működési szabályzatában, és a munkaköri leírásban foglaltak szerint végzi.

Az intézmény kapcsolatai:

Az intézmény munkája során együttműködik, és folyamatos munkakapcsolatot alakít ki az állami, társadalmi, egyházi és más szervekkel, szervezetekkel.

Különösen:

- önkormányzat
- szociális intézmények
- egészségügyi hálózat intézményei
- egyház, civil szervezetek

A személyes gondoskodást nyújtó szociális intézményekben ellátottak jogai:

A személyes gondoskodást nyújtó szociális intézményi ellátást igénybe vevő ellátottnak joga van szociális helyzetére, egészségi és mentális állapotára tekintettel a szociális intézmény által biztosított teljes körű ellátásra, valamint egyéni szükségletei, speciális helyzete vagy állapota alapján az egyéni ellátás, szolgáltatás igénybevételére. Az alapszolgáltatásban részesülő számára az igénybe vett ellátáshoz kapcsolódó, a törvényben meghatározott általános vagy speciális jogokat is biztosítani kell.

Az ellátást igénybe vevőt megilleti személyes adatainak védelme, valamint a magánéletével kapcsolatos titokvédelem. Az igénybevételi eljárás során különös figyelmet kell fordítani arra, hogy az ellátást igénylő adataihoz csak az arra jogosult személyek férjenek hozzá.

A törvényekben nem szabályozott egyéb kérdésekben tevékenységükre a Szociális Szakmák Etikai Kódexe az irányadó.

Tervek:

A jelenlegi települések összefogása házi segítségnyújtásban megmaradt, így szükség lesz továbbra is az intézményvezető munkakörre. Kiemelt feladat lesz minden érintett településen az idős emberek felkeresése, tájékoztatása, idősekkel kapcsolatos rendezvényeken való részvétel, rendezvények szervezésének segítése. Hiányszolgáltatásként megjelent az idősek szállítása szakorvosi vizsgálatokra, gyógykezelésekre, temetésre, melyre megoldást a fenntartóval közösen keressük. Tervek között szerepel a kistérség településeinek felkeresése a Szolgálat ellátási területének bővítése céljából. Tapasztalataink szerint az idősek egyedül vannak, mivel az

éltkorukból és egészségi állapotukból adódó balesetveszély és hirtelen fellépő egészségkárosodás bármikor jelentkezhet náluk, megfontolandó a házi segítségnyújtás kibővítése piaci alapon finanszírozott jelzőrendszer kiépítésére vonatkozó igények felmérése. Ez a feladat korábban is tervezett volt, de az intézményvezető személyének megválasztása miatt csúszott, kidolgozása folyamatban van.

Összegzés:

Gondozási, ápolási munkánk sokrétű, összetett, felelősségteljes, figyelmet, megértést, odaadást követel. Az idős ember érzékeny, és szüksége van a segítségre, támogatásra. A gondozó munka egyik lényeges pontja a bizalom megszerzése és főleg megtartása.

Az idős ember bizalmatlan másokkal szemben. Testi ereje, életfunkciói gyengülnek, ezek az önbizalom csökkenéséhez vezetnek. Fél attól, hogy nem talál megértésre, a társas kapcsolatokban kisebb értékűnek érzi magát, úgy véli - esetleg tapasztalja -, hogy kevesebbre tartják, megmosolyogják. Szégyellik adott helyzetüket, gondjaikat nem akarják mások tudomására hozni, ezért a felajánlott segítségnyújtás elől – különösen a kezdeti időszakban – elzárkóznak.

Azt, hogy családtagként kezeljenek bennünket, tudják, hogy számíthatnak ránk, várják a látogatásokat, mindezt a bizalmat el kellett érnünk. Nehéz volt ezt a semmiből elérni, mindez több év kitartó, lelkes munkájának eredménye, de sikeres. Munkánk nem mérhető a megvalósulás időpontjában, idő, türelem, kitartás kell hozzá. Tudjuk, hogy intézményünk fenntartása nem kis terhet ró a társulásra. Az állami normatíva csökkenése, illetve stagnálása évről évre egyre rosszabb körülményeket teremt, ennek ellenére az idősekről való gondoskodást nem szabad elhanyagolni. Reméljük az előttünk levő év pozitív változásokat hoz majd.

Az életkor növekedésével, az egészségi állapot romlásával felerősödik az idősellátás szükségessége. Az időskorúak a mi jelenünk és jövőnk része. Emberi kötelességünk, hogy jóindulattal, odafigyeléssel és nem utolsó sorban szeretettel nyújtsunk segítséget részükre.

Munkánkat igyekszünk megbízhatóan, megfelelő magatartással, tiszteletadással, megértéssel, türelemmel, tapintattal és segítőkészséggel ellátni.

Az idős ember nem csupán a gyökereinket adja, a jövőnket is megalapozza. Feladatunk a megbecsülésük, tiszteletük és a szükségleteikhez igazodó szakszerű ellátás. A gondozónőink dolgukat a törődés és odafigyelés jegyében teszik.

Zalakaros, 2017.11.16.

Bátor Mónika
intézményvezető